

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ E. V.**, bývajúcej v Ž., **2/ J. S.**, bývajúcej v P., **3/ M. M.**, bývajúcej v M., **4/ V. S.**, bývajúceho v Ž., všetci zastúpení JUDr. J. D., advokátom so sídlom v P., proti žalovanému **J. S.**, bývajúcemu v H.H., zastúpenému JUDr. R. M., advokátkou so sídlom vo Z., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a o vzájomnom návrhu žalovaného**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15 C 169/2006, o dovolaní žalobcov 1/ až 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 14. mája 2009, sp. zn. 4 Co 231/2008, 4 Co 232/2008, 4 Co 233/2008, 4 Co 81/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovia 1/ až 4/ sú povinní zaplatiť žalovanému spoločne a nerozdielne náhradu trov dovolacieho konania v sume 113,90 € na účet jeho zástupkyne JUDr. R. M., advokátky so sídlom vo Z., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza rozsudkom zo 16. júna 2008, č.k. 15 C 169/2006-418 zrušil podielové spoluvlastníctvo nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. H., zapísaných na LV č. X. Katastrálneho úradu T., Správa katastra P., ako parc. č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², parc. č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², parc. č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², parc. č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² a parc. č. X. záhrady o výmere X. m², stavby rodinného domu súp. č. X. na parc. č. X., garáže súp. č. X. na parc. č. X. a letnej kuchyne súp. č. X. na parc. č. X. a vyporiadal ho tak, že predmetné nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného J. S.. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom každému sumu 160 071,- Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň uložil

žalobcom 1/, 2/, 3/ a 4/ zaplatiť žalovanému po 15 743,-- Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti vzájomný návrh žalovaného zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ každému trovy konania po 36 886,-- Sk k rukám advokáta JUDr. J. D. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo zistenia, že účastníci konania sú podielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti, a to žalobcovia 1/ až 4/ každý v podiele X.-iny a žalovaný v podiele X.-ín. Z charakteru nehnuteľnosti - rodinného domu s príslušími pozemkami vyplynulo, že neprichádza do úvahy jeho reálne rozdelenie, preto pristúpil k vyporiadaniu spoluvlastníctva formou prikázania veci za náhradu. S prihliadnutím na veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalovaného a účelné využitie veci prikázal nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovaného, rovnako tak z dôvodu, že samotní žalobcovia tento spôsob vyporiadania navrhovali. Keďže si žalovaný v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva uplatnil vzájomným návrhom nárok na náhradu nákladov vynaložených do spoločnej nehnuteľnosti, ktorými zhodnotil aj podiely žalobcov, nariadil súd znalecké dokazovanie na zistenie aktuálnej celkovej hodnoty nehnuteľnosti, ale aj na zistenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností. Samostatným výrokom rozhodol o vzájomnom návrhu žalovaného o zaplatenie náhrady za vynaložené investície tak, že každému zo žalobcov uložil povinnosť zaplatiť žalovanému titulom bezdôvodného obohatenia sumu 15 743,-- Sk. Pri rozhodovaní vychádzal zo znaleckých posudkov znalcov Ing. D. a Ing. Č., ktorí určili všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti bez stavebných úprav v sumách 1 461 689,-- Sk a 1 424 890,-- Sk, priemerná suma týchto hodnôt predstavuje 1 443 289,-- Sk. Celkové vložené investície žalovaného, ktoré zvýšili hodnotu spoločnej veci potom predstavujú rozdiel súčasnej hodnoty 1 600 711,-- Sk a hodnoty bez stavebných úprav 1 443 289,-- Sk, t.j. 157 422,-- Sk. Konštatoval, že obaja znalci správne zohľadnili len tie úpravy a stavebné zmeny, ktoré zhodnotili nehnuteľnosť a nebral do úvahy nevyhnutné opravy, úpravy alebo údržbu nehnuteľností. Pokiaľ sa žalovaný domáhal zaplatenia vyššej náhrady nad priznanú sumu, súd prvého stupňa jeho vzájomný návrh zamietol. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p. tak, že žalobcom priznal náhradu trov konania v rozsahu 3/4-ín z dôvodu, že pred podaním návrhu žiadali od žalovaného zaplatenie náhrady v sume 170 000,-- Sk, ktorá suma sa približuje k sume priznanej žalobcom súdnym rozhodnutím. Trovy konania žalobcov spočívali v zaplatenom súdnom poplatku a v odmene za právne zastupovanie, každému zo žalobcov priznal náhradu trov konania v sume 36 886,-- Sk.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 14. mája 2009, sp. zn. 4 Co 231/2008, 4 Co 232/2008, 4 Co 233/2008, 4 Co 81/2009 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil; vo výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok zmenil tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania; žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ náhradu trov odvolacieho konania vo výške 653,07 € k rukám JUDr. J. D., advokáta, do troch dní. Odvolanie žalovaného proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 30. októbra 2007, č.k. 15 C 169/2006-221 a odvolanie proti uzneseniu z 19. mája 2008, č.k. 15 C 169/2006-378 odmietol. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z 22. augusta 2008, č.k. 15 C 169/2006-440 zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu v Prievidzi súdny poplatok za odvolanie vo výške 1 275 €. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podrobne preskúmal rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným vo veci samej vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa vo veci samej. Mal za to, že preskúmané rozhodnutie korešponduje s rozhodovacou praxou odvolacieho súdu v totožných prípadoch. Odvolacie námietky žalovaného považoval za totožné s námietkami uplatnenými žalovaným pred súdom prvého stupňa a konštatoval, že tieto námietky nemohli prívodiť zmenu napadnutého rozsudku vo veci samej. Z daného dôvodu si osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia vo veci samej, na ktoré v celom rozsahu poukázal v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dodal, že z ustálenej súdnej praxe je zrejmé, že v prípade zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu prikazujúcim nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva jednému zo spoluvlastníkov za primeranú náhradu poskytovanej druhému spoluvlastníkovi, zodpovedá postup aplikujúci tzv. všeobecnú cenu, pri zohľadnení ktorej náhrada za spoluvlastnícky podiel nevyjadruje cenu nehnuteľnosti len v závislosti na druhu stavby, jej veľkosti, použitých stavebných materiálov, jej vybavení, konštrukcii, údržbe a veku, či výmere, kultúre pozemku, ale aj so zreteľom na v danom mieste a čase existujúcu situáciu na trhu s nehnuteľnosťami rovnakého (porovnateľného) druhu. Konštatoval, že v danom prípade z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa nesporne vyplýva, že súd zisťoval všeobecnú cenu nehnuteľností nielen za pomoci znalcov, ale aj prostredníctvom realitných kancelárií a oboznámením kúpnych zmlúv predložených žalovaným. Uviedol, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď pri zisťovaní všeobecnej ceny nehnuteľnosti vychádzal zo znaleckých posudkov znalca Ing. A. D. a Ing. J. Č.. Vzhľadom na odvolacie námietky žalovaného na nesprávny postup súdu prvého stupňa ohľadne určenia výšky všeobecnej ceny nehnuteľností doplnil dokazovanie vyžiadaním informácií o predajoch porovnateľných nehnuteľností v danom mieste a čase - od Správy katastra P., Mestského

úradu H., realitných kancelárií notárov JUDr. B. B. a JUDr. D. G., ktorí odvolaciemu súdu oznámili, že v rokoch 2008 - 2009 nevyhotovovali kúpne zmluvy o prevode porovnateľnej nehnuteľnosti, resp. že nemajú informácie o prevodoch porovnateľných nehnuteľností. Za tohto stavu pri určení všeobecnej ceny spornej nehnuteľnosti bolo možné vychádzať iba zo znaleckých posudkov znalcov z odboru stavebníctva, odhad hodnoty nehnuteľností ustanovených súdom prvého stupňa Ing. D. a Ing. Č.. Ostatné odvolacie námietky žalovaného o nespoľahlivom zistení všeobecnej ceny nehnuteľnosti, o rozdielnosti všeobecnej hodnoty pozemkov určenej znalcami, o nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa v súvislosti s jeho uplatneným vzájomným návrhom o zaplatenie náhrady za vynaložené investície považoval za neopodstatnené. Z týchto dôvodov súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Zmenil však v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, keď mal za to, že súd prvého stupňa nesprávne postupoval a žalobcom priznal náhradu trov konania v rozsahu 3/4-ín podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 150 O.s.p. Uviedol, že z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že pred podaním návrhu na súd, oznámil žalovaný žalobcom na ich výzvu, že súhlasí so zrušením spoluvlastníctva, ako aj s navrhnutým spôsobom vypořádania, nesúhlasil však s navrhovanou sumou ako náhradou za spoluvlastnícky podiel žalobcov. Žalobcovia pred podaním návrhu žiadali od žalovaného vyplatiť náhradu za spoluvlastnícky podiel každému sumu vo výške 190 000,-- Sk a žalovaný navrhoval výplatu 100 115,-- Sk. Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanému zaplatiť náhradu za spoluvlastnícke podiely žalobcom každému po 160 071,-- Sk, avšak zároveň priznal žalovanému náhradu za vynaložené investície vo vzťahu ku každému zo žalobcov vo výške 15 743,-- Sk. Konštatoval, že za takejto situácie nemožno vyvodiť, že žalobcom patrí pomerná náhrada trov konania v rozsahu 3/4-ín a neprichádza do úvahy ani použitie § 150 O.s.p., keď konanie o zrušenie spoluvlastníctva je sporovým konaním a odvolací súd nevzhliadol v danej veci dôvod na aplikáciu § 150 O.s.p. Z tohto dôvodu, vzhľadom na čiastočný úspech a neúspech účastníkov v konaní dospel k záveru, že o náhrade trov prvostupňového konania je potrebné rozhodnúť podľa § 142 ods. 2 O.s.p., tak že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcom 1/ až 4/ úspešným v odvolacom konaní priznal náhradu trov konania vo výške 653,07 €.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu, čo do výroku o trovách konania, podali dovolanie žalobcovia a žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti trov konania zmenil a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť

každému zo žalobcov trovy konania a trovy právneho zastúpenia vo výške 36 886,-- Sk, t.j. 1 224,39 €. Ďalej žiadali, aby žalovaný bol zaviazaný uhradiť žalobcom súdny poplatok za dovolanie vo výške 587,50 € a trovy právneho zastúpenia pred dovolacím súdom vo výške 282,81 €. Namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a mali za to, že súd prvého stupňa im v súlade s ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 150 O.s.p. právom priznal každému trovy konania a trovy právneho zastúpenia vo výške 36 886,-- Sk. Tvrdenie odvolacieho súdu o čiastočnom neúspechu vo veci a aplikácii ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. s tým, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, považovali za nezakladajúce sa na skutočnosti. Uviedli, že na základe znaleckého posudku Ing. N. síce požadovali od žalovaného náhradu vo výške 190 000,-- Sk, ale túto pred uplatnením na súde znížili na sumu 170 000,-- Sk, teda nemožno tvrdiť, že by v spore boli neúspešní, keďže ďalší dvaja kontrolní znalci sa zhodli na približne rovnakej náhrade. V dovolaní vyslovili názor, že odvolací súd sa dopustil porušenia § 142 ods. 3 O.s.p., pretože, aj keď mali úspech len čiastočný, tak im môže súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mali neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania v sume 355,84 €, ktorú sú žalobcovia 1/ až 4/ povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. S rozhodnutím odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania súhlasil a považoval ho za správne a zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie žalobcov smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Vzhľadom na povahu rozhodnutia odvolacieho súdu, treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho, posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a **o trovách konania**, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcov z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenia § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo

uzneseníu) ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil a ani žalobcami takáto vada konania namietaná nebola.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Dovolanie je v Občianskom súdnom poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno v dovolacom konaní

podrobiť napadnuté rozhodnutie vecnému preskúmaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. vyvodiť a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho stupňa bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcov 1/ až 4/ odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom 1/ až 4/, ktorý úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokáta za dva úkony poskytnutej právnej služby (prevzatie a príprava a vypracovanie vyjadrenia zo 6. augusta 2009 k dovolaniu žalobcov podľa § 14b ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) vo výške 2 x 50 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 2 x 6,95 €)] predstavuje spolu 113,90 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júna 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská